

Titel: BREV TIL: Eli Fischer-Jørgensen FRA: Jens Holt (1950-12-05)

Citation: "BREV TIL: Eli Fischer-Jørgensen FRA: Jens Holt (1950-12-05)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_014-shoot-workidacc-2005_0099_014_EFJ-HOLT_0010/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

AARHUS UNIVERSITET

Institut for Lingvistik

AARHUS, d. 5/12 1950

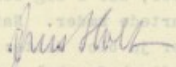
Kære Eli,
Herved returneres det tilsendte udkast til referat av mødet 31/10. Jeg har ikke haft noget at bemærke til referatet. Der er nogle blyantskrads på s.2, hvis mening jeg nok har kunnet tyde men ikke de enkelte ord; hvad det kan være, véd du vist bedst selv.

Derimod skal jeg gøre nogle bemærkninger til dit postscriptum. Jeg har ikke bemærget at kommutationen eksisterer mellem størrelser, der i sig selv er forskellige men isvrigt optræder i ensartede kæder. Naturligvis ikke. Det spørgsmål jeg har rejst, er jo blot dette: hvorfra kan vi vide at der ved en konstateret udtryksforskel også findes en indholdsforskel? I praxis har man vist hidtil rettet sig efter sin fornemmelse - og hos fornuftige mennesker altså en fornuftig fornemmelse. Men fornemmelser vilde jeg jo gerne være fri for. Du har jo ret i, at to størrelser hører til samme kategori i kraft af at de indgår i isvrigt ensartede kæder. Men der er jo også den mulighed at der, trods udtryksforskellen, ikke behøver at være nogen indholdsforskel, f.ex. ved suppletivisme (stømmeforskellen mellem sum og ful, il va og il ira). Det er jo det spørgsmål man må have klaret. Kommutationen har altså to sider. At to udtrykstørrelser kan forekomme i isvrigt ensartede kæder, medfører at de tilhører samme kategori. dreng og dreng-e tilhører samme kategori, nemlig kategorien dreng-, fordi vi både kan have Min dreng er uartig og Min-e dreng-e er uartig-e. Men i og for sig kan vi ikke, på dette trin, sige noget om at der er to forskellige indholdsstørrelser. Det kan vi først når vi konstaterer at det ikke er overalt, i alle med dreng ~~knæske~~ tænkelige kæder vi kan bruge dem i flæng. Det kan vi jo i de ovenstående eksempler, eller hvis man vil have et mindre kompliceret: til drengen til drengene. Først når vi ser at to dreng er én umulighed, men at slene to dreng-e er muligt, kan vi sige at dreng og dreng-e er to størrelser, der altså begge tilhører samme kategori. På samme måde i udtryksanalysen. Har man blot pap og pip, kan vi blot sige at vi har her central og marginaler.

Vi kan først sige at i og a er to forskellige størrelser, når vi ser at a kan optræde i enhver kombination med finale marginaler, hvad i ikke kan, idet kort i foran n indgår i synkretisme med a. Jeg kan derfor ikke bifalde din slutbemærkning om at man tager sit udgangspunkt i substansen. Man gør det jo vitterligt i en række tilfælde, men det er efter min mening kun en meget dårlig nødhjælp, egentlig hver gang en metodisk fallit.

Mine bemærkninger om kommutationen har ikke tilsigtet at omstyrte noget, kun at fundamentere. Det vil interesse mig at høre din nærmere mening.

Venlig hilsen
Din hengivne

I spørgsmålet siv/sav og mænd/mænd er vi enige. Jeg kan ikke se at din formulering går ud på andet end hvad jeg sagde. Iøvrigt er det spørgsmål om hvornår der foreligger tegn eller ikke-tegn ikke af umiddelbar vigtighed. Forholdene er jo prin-